

Papp Tímea

Mániákus agresszió

SIMON STEPHENS: KÓCSAG

Nem a *Kócsag* az első olyan darab a Kolibri Színház ifjúsági repertorján, amely a tizenéves korosztály problémáit igyekszik feldolgozni, de ennyire komor képet még nem mutatott a zsebkendőnyi méretű színpad. A rá épített helyszín klausztrófó hangulatot áraszt: graffitivel telefűjt sötétszürke falak, semmiből jövő, végtelen közüzemi csövek, szeméttel teli zsákok. Lehetne ez panelházak közötti külső tér, amelyben jobb híján a csöveket használják játszótéri mászókaként, korlátként, de emlékeztet a nedves falú alagsori búvóhelyekre is. Ennek a külvárosnak nincsenek fényei, csak monotoníája, amit külön kiemel Novák János feszesen pulzáló, egyszerre industriális, dub és techno jellegű, arctalanságra aszociáltató, sötét tónusú, az eseményeket kommentáló és előre jelző zenéje.

A szerző, Simon Stephens Észak-Angliában született; az egykori nehézipari fellegrár, a Black Country utóbbi harminc évét, a fénykortól a gyárbezárásokig terjedő időszakot számos filmben feldolgozták, a *Kócsag* karaktereit ismerhetnénk azokból is. A színpad szerint azonban Londonban játszódik a történet, míg az ajánlóban a rendező, Vidovszky György vall arról, hogy Dublinban számos alkalommal látott hasonló helyzetű fiatalokat. De valószínűleg nem kell a Csatorna túloldalára menni (sőt még Ózdig vagy Diósgyőrig sem), hogy lepukkant, sivár világot találjunk, amelyhez aztán életkortól függetlenül az ottlakók is hozzácsapódnak. Az alkotócsapat közös munkája mellett talán ennek a „bennünk élő történelemnek” is köszönhető a színpadi szöveg gördülékenysége, jó mondhatósága.

Mert amit a színpadon hallunk és látunk, a hétköznapiakból táplálkozik: fiatalkorú bűnözés, válás, családon belüli erőszak, kortárs csoportból való kirekesztettség, fegyver és hatalom viszonya, munkanélküliség, traumák feldolgozása, pszichés problémák tüneti kezelése gyógyszerekkel, alkalmazkodási lehetőségek egy agresszív világban. Bár időnként röhg az ember a tréningruhás bandavezér Scott (Papp Attila) kiszolgáló spanjain, a szellemileg teljesen sötét untermannokon, Aaronon (Pomlányi Attila) és Darrenen (Bárdi Gergő), mosolyogni a kiúttalanságon lehetetlen.

És mégsem sikerül teljes egészében az érzelmi azonosulás, ugyanis stílusában nem egynemű ez a világ. Távolít a hagyományos kukucskaszínpad: né-

Szlovák Judit felvétele

Pomlányi Attila (Aaron),
Papp Attila (Scott),
Kolozsár András (Billy)
és Bárdi Gergő (Darren)

hány fokos szögben
felfelé emelt fejjel *néz-
zük* a mesterségesen
teremtett környezetet,
a külső világ kicsinyí-

tett mását, ahol nekünk *eljátsszák*, hogy frissen fújják a fallfirkát, vagy hogy bosszúból sörösüveget dugnak a főszereplő Billy (Kolozsár András) ánuszába. (Szerencsére a viszontbosszú pisztolya sötétben dör-

dül el.) Amikor a verbális kegyetlenség helyenként fizikaira vált, az koreografáltan naturális: csattan a fém, puffan a test. A fiúk valóban rágyújtanak, a horgászbot is valódi, stilizáltan ábrázolt a tó, amelyet egy edényben víz jelez.

Ugyanígy eklektikus a színészi játék is. A négy fiú manírintesen, természetesen viselkedik a színpadi közegben, nem érezhető rajtuk a görcsös alakítási kényszer. Császár Réka apró termetű, kislányos arcú-alkatú és tehetséges színésznő, mégsem ideális választás Adele szerepére. A *Liliomban* elhíhető neki, hogy gyerek, a *Kócsagban* viszont látható a különbség. Ezáltal a hangsúlyok áttolódnak, és hiteltelen lesz az Adele–Scott, illetve az Adele–Billy „szellemi” viszony: előbbi átalakul a fiatalabb fiú nemiségre korlátozott, egyoldalú birtoklási vágyává, utóbbi egy védelmező nővéri érzelm pszichés bizonytalansággal kevert vonzalmává. Billy elvált, egymással és egymás nélkül élni nem bíró szüleinek nyomasztó mindennapjait édeskés melodramaként játssza Mult István és Tisza Bea, ettől viszont diszsonáns és felesleges zárvánnyá válnak a jeleneteik.

A téma, amelyet a Kolibri Színházban feldolgoznak, mindennapjaink része. Kérdés azonban, hogy a

korosztály, amelyről és amelynek a darab/előadás szól, nem érzi-e cikinek az ifjúsági előadás látogatását, hiszen ebben az életkorban többnyire – legalábbis külsőségeikben – a felnőttvilághoz akarnak tartozni. De ami még ennél is fontosabb: vajon azok, akik szembesülhetnének önmagukkal, vannak-e olyan (egzisztenciális) helyzetben, hogy láthassák a *Kócsagot*?

SIMON STEPHENS:
KÓCSAG
(Kolibri Színház)

Fordította: Kovács Kristóf. **Dramaturg:** Gyarmati Kata. **Díszlet, jelmez:** Gadus Erika. **Zene:** Novák János. **Mozgás:** Gyevi-Bíró Eszter. **A rendező munkatársa:** Hajsz Andrea. **Rendező:** Vidovszky György. **Szereplők:** Kolozsár András m. v., Papp Attila m. v./ Solti Bence, Pomlénny Attilla m. v., Bárdi Gergő m. v., Császár Réka m. v., Mult István, Tisza Bea.

